

Đề thi học kì 1 lớp 11 môn Văn năm học 2021 - 2022

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Chí Phèo đoán chắc rằng một người đàn bà hỏi một người đàn bà khác đi bán vải ở Nam Định về. Hắn lại nao nao buồn, là vì mẩu chuyện ấy nhắc cho hắn một cái gì rất xa xôi. Hình như có một thời hắn đã ao ước có một gia đình nho nhỏ. Chồng cuốc mướn cày thuê, vợ dệt vải. Chúng lại bỏ một con lợn nuôi để làm vốn liếng. Khá giả thì mua dăm ba sào ruộng làm.

(Chí Phèo - Nam Cao)

Câu 1 (0,5đ): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2 (0,75đ): Chí Phèo đã từng mơ ước những gì?

Câu 3 (1,75đ): Theo anh/chị, nguyên nhân nào khiến Chí Phèo tha hóa biến chất?

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ): Nghị luận xã hội về câu nói: Luôn luôn hi vọng, không bao giờ được tuyệt vọng. Đó là bản chất của người có tâm hồn lớn.

Câu 2 (5đ): Phân tích cảnh cho chữ trong Chữ người tử tù của Nguyễn Tuân.

Hướng dẫn giải Đề thi học kì 1 lớp 11 môn Ngữ văn

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Câu 1 (0,5đ):

Phương thức biểu đạt chính: tự sự.

Câu 2 (0,75đ):

Chí Phèo từng mơ ước: có một gia đình nhỏ, chồng cuốc mướn cày thuê, vợ dệt vải, nuôi một con lợn, khá giả hơn thì mua dăm ba sào ruộng.

Câu 3 (1,75đ):

Nguyên nhân khiến Chí Phèo tha hóa biến chất:

- Nguyên nhân trực tiếp: gia đình Bá Kiến đẩy hẳn vào tù khiến hẳn tha hóa, sau đó lại dùng tiền và rượu để điều khiển cuộc đời hẳn.
- Nguyên nhân sâu xa: chế độ phong kiến đương thời với những cô tục lạc hậu đã đẩy đoạ con người khiến họ không có lối thoát.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ):

***Dàn ý nghị luận về câu nói: Luôn luôn hi vọng, không bao giờ được tuyệt vọng.
Đó là bản chất của người có tâm hồn lớn***

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: câu nói: Luôn luôn hi vọng, không bao giờ được tuyệt vọng. Đó là bản chất của người có tâm hồn lớn.

2. Thân bài

a. Giải thích

Hi vọng là niềm tin, sự tin tưởng vào những điều tốt đẹp sẽ xảy đến, sống lạc quan, không ngừng nỗ lực trong cuộc sống và công việc để có được cuộc sống tốt đẹp hơn.

b. Phân tích

Trong cuộc sống, mỗi con người ai cũng sẽ có lúc gặp phải khó khăn, gian khổ, trắc trở. Nếu chúng ta không ngừng hi vọng về một tương lai tươi sáng hơn, một cuộc sống tốt đẹp hơn ở phía trước, chúng ta sẽ có động lực để cố gắng vươn lên, vượt qua khó khăn ở thực tại.

Biết hi vọng, tin tưởng, con người ta sẽ trở nên lạc quan hơn, cuộc sống sẽ vui vẻ hơn và tận hưởng được trọn vẹn vẻ đẹp cuộc sống mang lại.

c. Chứng minh

Học sinh tự lấy dẫn chứng về những con người tuy gặp khó khăn nhưng không ngừng hi vọng và vươn lên để minh họa cho bài làm văn của mình.

d. Phản đề

Tuy nhiên trong xã hội vẫn còn có nhiều người sống với lối sống tiêu cực, bi quan, gặp chút khó khăn là muốn bỏ cuộc giữa chừng, không phấn đấu vươn lên mà chỉ dựa dẫm vào người khác. Lại có những người sống trong ảo tưởng về cuộc sống tốt đẹp mà không cố gắng vươn lên,...

3. Kết bài

Khẳng định lại tầm quan trọng của hi vọng và rút ra bài học, liên hệ bản thân.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý Phân tích cảnh cho chữ trong Chữ người tử tù của Nguyễn Tuân

1. Mở bài

Giới thiệu tác giả Nguyễn Tuân, Chữ người tử tù và cảnh cho chữ.

2. Thân bài

Không gian: đêm khuya trong nhà ngục, "trong một không khí khói tỏa như đám cháy nhà, ánh sáng đỏ rực của một bó đuốc tẩm dầu rọi lên ba cái đầu người đang chăm chú trên một tấm lụa bạch còn nguyên vẹn lần hồ" và "lửa đóm cháy rừng rực, lửa rụng xuống nền đất ẩm phòng giam, tàn lửa tắt nghe xèo xèo".

Nhấn mạnh đến cái ánh sáng của bó đuốc tẩm dầu: sự đối lập mang ý nghĩa nhân sinh của con người: ánh sáng của lương trí, thiên lương và bóng tối của tàn bạo, độc ác.

→ Ánh sáng của thiên lương đã xua tan và đẩy lùi bóng tối của tàn bạo chính tại nơi tù ngục này. Ánh sáng ấy đã khai tâm, đã cảm hóa con người làm đường trở về với cuộc sống lương thiện.

Hình ảnh đối lập: "một buồng chật hẹp, ẩm ướt, tường đầy mạng nhện, tổ rệp, đất bừa bãi phân chuột, phân gián" - màu trắng tinh của phiến lụa óng và mùi thơm từ châu mực bốc lên → nêu bật sự chiến thắng của cái đẹp, cái cao thượng đối với sự phàm tục, sự nhơ bẩn.

Người tù lại như người làm chủ (đường hoàng, hiên ngang, ung dung, thanh thản); còn bọn quản lí nhà ngục lại khúm núm, sợ hãi và xúc động trước những lời khuyên dạy của tù nhân → Sự chiến thắng của tinh thần bất khuất trước thái độ cam chịu nô lệ đã được khắc họa đậm nét trong cảnh cho chữ và những con người trong cảnh ấy.

→ Lời khuyên dạy đỉnh đạc đầy tình người của Huân Cao có khác gì một chúc thư về lẽ sống có sức mạnh cảm hóa một tâm hồn bấy lâu vẫn cam chịu nô lệ, một con người làm đường trở về với cuộc sống lương thiện.

3. Kết bài

Khẳng định lại giá trị nội dung và nghệ thuật của tác phẩm.

Mời các bạn tham khảo thêm các bài viết dưới đây của chúng tôi:

[Soan bài lớp 11](#)

[Văn mẫu lớp 11](#)

[Tóm tắt tác phẩm lớp 11](#)

[Tác giả - Tác phẩm Ngữ Văn 11](#)